Rok II. Tarnowskie Góry, dnia 10 maja 1931 r. Nr. 29.

NOWINY

Pismo poświęcone sprawom lokalnym.

TYGODNIK
na Powiat
Tarn. Góry, Lubliniec
oraz Gminy
Szarlej i W. Piekary.
Cena numeru 20 groszy.

Wychodzi w każdą środę i sobotę
Przedpłata miesięczna z dostawą do domu wynosi 1,50 złoty.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Tarnowskie Góry, Rynek 13. Telefon nr. 1034.

REKLAMY: 0,20 złoty za 1 łamowy wiersz mm
OGŁOSZENIA według umowy.

Z KRAJU.

Afera oszukańcza w Sosnowcu

Władze śledcze wykryły w środę wielką aferę w Funduszu Bezrobocia w Sosnowcu. Skarb państwa poniósł straty sięgające kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Już od dłuższego czasu władze zwracały uwagę na fakt, że fundusz bezrobocia w Sosnowcu zużywał coraz większych sum na wypłatę zasiłków bezrobotnym.

Władze badając przyczynę zwrostu wypłat, stwierdziły wreszcie, że szereg osób pobiera zasiłki na podstawie fałszywych zaświadczeń i legitymacji.

Przed paru dniami stwierdzono, że w Sosnowcu istnieje zakonspirowana fabryczka, która wydaje za pewną opłatą fałszywe zaświadczenia wszystkich niemal miejscowych zakładów przemysłowych.

Zaświadczenia te kupowali niektórzy robotnicy i na podstawie powyższych dokumentów otrzymywali zasiłki. Właścicieli fabryczki tej trzej bracia Chudzikowie: Stanisława, Feliksa i Karola aresztowano.

Afera prawdopodobnie zatoczy szerokie kręgi.

Wyrok w procesie o nadużycia kolej. LOPP. w Katowicach.

W sądzie karnym w Katowicach zakończyła się głośna sensacyjna rozprawa przeciwko Maksymiljanowi Charnasowi, sekretarzowi kolejowego LOPP i kolejowego przysposobienia wojskowego w Katowicach, oskarżonemu o defraudację około 112.000 złotych. Końcowa rozprawa wywołała olbrzymie zainteresowanie.

Pierwszy zabrał głos prok. dr. Nowotny, który uzasadniał akt oskarżenia, opierając się na przeprowadzonej rozprawie, która winę oskarżonego w zupełności wykazała. Charnas symulował chorobę umysłową, co wykazali lekarze i przewód sądowy. Prokurator dr. Nowotny domagał się dla Charnasa 5 lat więzienia.

Po prokuratorze zabrał głos adw. Trojanowski, twierdząc, że Charnas padł ofiarą wadliwego system administracyjnego kolejowego komitetu L. O. P. P., co ułatwiło mu jego manipulacje.

Trybunał udał się na naradę i pół godziny później przewodniczący rozprawy sędzia Kral ogłosił wyrok, skazujący Maksymiljana Charnasa za defraudację około 102.000 zł. na 2 i pół roku więzienia, a za fałszowanie podpisów i pieczęci na kwitach i dokumentach na półtora roku więzienia, czyli na łączną karę 4 lat więzienia. Sąd zaliczył Charnasowi do kary 14 miesięcy aresztu śledczego.

Jako okoliczność obciążającą przyjął sąd fakt, że Charnas sprzeniewierzył fundusze instytucji społecznej, składane przez ofiarne rzesze patrjotycznych kolejarzy na szczytne cele L. O. P. P., chociaż za czynności swoje był dobrze płatny. Jako oficer rez. i jako urzędnik powinien był sobie uświadamiać konsekwencje swoich czynów.

Co mówią koła rządowe o projekcie pragmatyki?

Rządowy projekt pragmatyki urzędniczej, opracowany przez specjalną komisję, idzie w kierunku zmiany systemu kwalifikowania przez komisję kwalifikacyjne na system kwalifikowania przez bezpośrednich przełożonych, odpowiedzialnych za służbę, dalej nadania większej władzy dyscyplinarnej tym zwierzchnikom, zwiększenia rozpiętości kar dyscyplinarnych, przy równoczesnem zmniejszeniu do niezbędnego minimum procedury dyscyplinarnej, a przez to usprawnienia orzecznictwa.

Przypomnieć należy, że p. wicepremier Pieracki w swem przemówieniu, wygłoszonem w styczniu b. r. na komisji budżetowej Sejmu, powiedział w tej sprawie:

„Jeżeli zdołamy w ten sposób zabezpieczyć zwierzchnikowi realny wpływ na dobór pracowników, jeżeli będzie coraz więcej pracowników żywych, uspołecznionych i życiowo wyrobionych, jeżeli w dodatku uda się w przyszłości dla tego typu pracownika stworzyć odpowiednie warunki pracy i uposażeń, to wtedy potrafimy skutecznie przeciwdziałać groźnemu zjawisku usuwania się ze służby administracyjnej jednostek wartościowych".

W kołach rządowych jest całkowicie podzielany pogląd p. Pierackiego odnośnie do kwalifikacyj urzędników.

Kwalifikacje urzędników przeprowadzają według wytycznych projektów przełożeni, którzy ponoszą odpowiedzialność za czynności urzędnika, a nie, jak dotąd, kolegja lub komisje, nieodpowiedzialne za prace.

Dotychczasowe wyniki prac komisyj dyscyplinarnych, oczywiście uniezależnionych od zwierzchników i zorganizowane kolegja, nie dawały z powodu przewlekłej procedury pożądanych wyników.

Rządowy projekt pragmatyki realizuje hasło ministra Pierackiego, że „dla złego urzędnika szkoda każdego grosza, ściągniętego z podatków; dobremu należy stworzyć możliwie najlepsze warunki pracy i egzystencji".

ZE ŚWIATA.

Militaryzacja bezrobotnych w Niemczech.

Minister Treviranus wystąpił z planem zwalczania bezrobocia na drodze dobrowolnego podejmowania przez bezrobotnych obowiązku pracy. Minister wskazał, że Rzesza Niemiecka nie jest w stanie rozwiązać problemu bezrobocia, oraz nie może wprowadzić pracy przymusowej dla bezrobotnych ze względu na brak odpowiednich środków finansowych.

Natomiast rozwiązać ten problem można w ten sposób, że organizacje przysposobienia wojskowego podejmą się skoszarowania ochotników z pośród bezrobotnych, którzy zgłoszą się dobrowolnie do pracy w zamian za drobną kwotę żołdu dziennego.

Wykonanie tego projektu ma być pewnego rodzaju cywilną mobilizacją gospodarczą społeczeństwa. Dla zachęcenia bezrobotnych do zgłaszania się do tej akcji rozważa się projekt specjalnych udogodnień dla ochotników przy budowie własnych domków.

W poniedziałek min. Treviranus w urzędzie kanclerskim Rzeszy omawiał swój projekt z przedstawicielami związków pracodawców i pracobiorców. Zaznaczył przytem, iż urząd ubezpieczeń od bezrobocia przyzna przypuszczalnie na pewien określony czas po 2 mk. na ochotnika.

W najbliższych dniach min. Treviranus ma się zwrócić do organizacyj przysposobienia wojskowego z zapytaniem, co do przeprowadzenia skoszarowania ochotników.

Sprzeda się za 15 tysięcy dolarów.

19-letnia miss Anny Fallow z Chicago postanowiła, jak zresztą cały szereg innych panienek w jej wieku — wyjść zamąż za kogokolwiek, któryby zgodził się zapłacić za ten zaszczyt 15.000 dol.

Rodzina rezolutnej Anny jest w wielkiej nędzy, a nadomiar złego matka jej jest ciężko chora i życie jej zależy od skomplikowanej operacji, która musi pochłonąć dużo pieniędzy.

Młoda dziewczyna nie posiadająca nic, prócz swojej urody postanowiła ogłosić licytację swojej osoby i w tym celu zamieściła w miejscowych pismach odpowiednie ogłoszenia.

Proponuje ona w tych ogłoszeniach temu, kto zapłaci jej z góry 15.000 dolarów — swoje przepiękne błękitne oczy, swoją smukłą i gibką postać, swój niefałszowany wdzięk i łagodny, ustępliwy charakter.

Ze swojej strony nie żąda ona od swego przyszłego wiele: zamożności, i... wzrostu 175 centymetrów.

Armenję zniszczyło powtórne trzęsienie ziemi.

Z Moskwy donosi (Hr): Prasa sowiecka przynosi nieznane szczegóły trzęsienia ziemi w Armenji.

Jak się wyjaśnia, następstwa trzęsienia ziemi w Armenji znane są jedynie z dnia 27 kwietnia. Natomiast drugie trzęsienie ziemi powtórzyło się w nocy z 28 na 29 kwietnia, powodując olbrzymie spustoszenie.

W jednym tylko rejonie sisidańskiem z 48 wsi, 27 jest zupełnie zburzonych. Z pod gruzów domów wydobyto 219 trupów i 277 ciężko ranych. Zginęło 1700 sztuk bydła rogatego i 3600 trzody. Zburzone zostały wszystkie szkoły, kooperatywy i instytucje rządowe.

W centrum rejonu trzęsienia ziemi zburzeniu uległy wszystkie instytucje rządowe. Urzędowanie przeniesiono do baraków, mieszkańcy natomiast obozują pod otwartem niebem.

Śladami wampira z Düsseldorfu.

Onegdaj znaleziono w rowie pod miastem zwłoki jakiejś dziewczyny. Była to 21-letnia Pickelman. Przeprowadzone dochodzenie przyczyniło się wczoraj do ujęcia jej mordercy. Okazał się nim czeladnik rzeźnicki Palm. Palma widziano krytycznego dnia w towarzystwie zamordowanej. Po kilku godzinnem przesłuchaniu Palm przyznał się do zamordowania Pickelman. Wyprowadził on dziewczynę za miasto, gdzie usiłował ją zniewolnić. Gdy stawiła mu opór, zadusił ją, poczem wrzucił do rowu.

Krwawe rozruchy strajkowe w stanie Kentucky.

Z Nowego Jorku donosi (B); Rozruchy strajkowe w okręgu kopalnianym Harlan (Kentucky) pociągnęły za sobą 10 ofiar śmiertelnych, w tem 5 policjantów.

Strajkujący robotnicy pokopali sobie regularne rowy strzeleckie, na które policja wykonała atak, przy użyciu karabinów maszynowych i bomb łzawiących. Robotnicy, których liczbę szacują na 125, atak odparli.

Na międzynarodowym zjeździe gospodarczym w Waszyngtonie, wygłosił mowę prezydent Hoover, nawołując do powszechnego rozbrojenia. Tylko rozbrojenie wszystkich państw zdaniem Hoovera może zmniejszyć wydatki państwowe i umozliwić likwidację długów.

Uczeni chcą zachować Kürtena dla nauki.

W prasie berlińskiej wystąpił dr. A. Grotjahn, prof. higjeny soc. tamt. uniwersytetu z żądaniem — ułaskawienia Kürtena. Prof. Grotjahn uważa, iż okropnego tego psychopatę, działającego pod przemożnym popędem jego zboczenia seksualnego należy poddać obserwacji, która wzbogacić może wiedzę medyczną. Prof. Grotjahn projektuje poddać Kürtena operacji gruczołów i zbadać wyniki tego zabiegu.

Sprawy lokalne z Tarn. Gór.

Z ruchu Strzelca w Tarn. Górach. W ubiegłym miesiącu w naszym mieście został zorganizowany nowy oddział „Strzelca", którego zorganizował p. nauczyciel Marek i zgłosił do Komendy Powiatowej. W tych dniach odbyło się zebranie organizacyjne na które to zostali zaproszeni przez p. Marka p. porucznik Otrębski, komendant P. W. i W. F. p. Woźnica, kom. powiatowy Strzelca p. Zagórski ref. pow. Oddział ten liczy 16 członków i składa się przeważnie z byłych harcerzy którzy wykonują dużą tężyznę duchowną i fizyczną. Cwiczenia oddziału odbywają się w poniedziałki o godz. 7 wiecz. w gimn. męskim. Świetlica mieści się przy ul. Piastowskiej. Jest nadzieja, że ruch strzelecki ogarnie wszelkie warstwy społeczeństwa tutejszego, albowiem coraz więcej daje się zauważyć żywe zainteresowanie się tym Związkiem.

Staraniem grona nauczycielskiego szkoły pow. żeńskiej w dniu 3 b. m. o godz. 3 po poł. urządzono kawę dla dzieci wstępujących do I klasy tej szkoły. Uczennice wyższych klas wspólnie z p. naucz. Jarzembińską Gospodarstwa domowego ugotowały kawę, kakao, oraz upiekły ciastek dla dzieci. Już parę minut przed godz. 3-cią widać było roześmiane twarzyczki, tych najmilszych uciech rodziców, które wyczekiwały co też to będzie w tej naszej szkole. Jaką jednak była ich uciecha, gdy doznały, miłego i serdecznego przyjęcia od grona nauczycielskiego. Nowe uczennice i ich rodziców w serdecznych słowach przywitał p. kierownik Trojan.

Na kawie przyjętych było 130 dziewcząt.

Ku uwadze Dyrygentów towarzystw mandolinowych, Okręgu Tarnogórskigo. W niedzielę dnia 10 maja br. w godzinie międz 10 rano a 13 po południu odbędzie się trzecia próba orkiestr mandolinowych w lokalu p. Kapuścioka „Hotel pod Lipami",oraz zebranja zarządów Towarzystw Mandol. nadzwyczajne. Uprasza się zatem Zarządy o punktualne pewne przybycie.

W dniu 31 maja br. generalna próba okręgowa w Tarn. Górach w Domu Ludowym o godz. 14,30 dla wszystkich chórów męskich, o godz. 15,30 dla wszystkich chórów mieszanych.

Z Administracji „Nowin". Czytelnikom podajemy do wiadomości, że Tygodnik „Nowiny" wychodzi w każdą środę o godz. 13-tej, zaś w sobotę wczesnym rankiem.

Dnia 11 maja 1931 o godz. 10,15 na sali sądowej nr. 48 w Tarn. Górach odbędzie się sensacyjna rozprawa przeciwko Dr. Władysławowi Tempce posłowi na sejm i adwokatowi w Król. Hucie o mowę wiecową w Szarleju.

„Przyjemny koncert" Kasy Skarbowej. Syrena alarmowa przy Kasie Skarbowej na ul. Krakowskiej, można śmiało powiedzieć, stała się już postrachem dla mieszkańców wspomnianej ulicy. W czwartek o godz. 18,30 aż do 19,05 („tylko" 35 min.) syrena ponownie zaszczyciła przechodniów oraz mieszkańców swym niepożądanym koncertem. Ponieważ nie jest to wypadek tego rodzaju rzadki, wręcz sprzeciwnie bardzo często się zdarzający, to też nic dziwnego, że nikt się o ten „koncert" nie troszczy. Zanotujemy kiedyś fakt, o ile w rzeczywistości nastąpi jakieś włamanie do Kasy Skarbowej, syrena będzie spokojnie odpoczywała i ani mru. Może Urząd Skarbowy raczy zawezwać tam jakiegoś fachowca, który z pewnością ją naprawi, a mieszkańcy ulicy Krakowskiej będą mieli spokój.

Mieszkańcy wille Klauzego dziękują tą drogą Magistratowi, że raczył nareszcie poczynić kroki i ten ozdobiony dach wspomnianego budynku przyprowadzić do stanu w jakim przynajmniej być powinien.

Policja do parku miejskiego. Wskazanem jest, aby również nasza policja wieczorem poszła sobie na przechadzkę do parku miejskiego. Wałęsa się tam kilku wyrostków, którzy pod żadnym względem nie dążą do tego, aby spokojni obywatele po ciężkiej pracy mogli skorzystać ze świeżego i zdrowego powietrza, oraz znaleźć tam odpowiedni wypoczynek.

Gdzie i przez kogo należy nalepiać afisze? Do nalepienia afiszów itp. służą specjalne do tego przez miasto przeznaczone miejsca. Nalepianie same uskutecznia Fa. Häuser za małem odszkodowaniem. Samowolne nalepianie afiszów itp. a zwłaszcza po domach oraz drzewach jest wzbronione. Zresztą tego rodzaju obrazy nie przyczyniają się bynajmniej do upiększenia naszego miasta.

Związek Powst. Śl. Grupa Opolska urządza w sobotę dnia 9-go bm. poraz pierwszy dla swych członków wieczór towarzyski, połączony z zabawą taneczną w lokalu p. Gardałowej przy ul. Przemysłowej 15. Początek o godz. 19.30.

Ciekawa impreza w Tarnowskich Górach. W dniu 13 bm. o godz. 8 urządza w Domu Ludowym Koło literacko-artystyczne na Śląsku wieczór literacko-artystyczny, na którym wystąpią z swemi utworami regjonalni poeci, jak Gustaw Morcinek, St. Ligoń, E. Imiela, Ad. Fierla, Wl. Żelechowski, Zabierzewska. Referat o zagadnieniach kulturalnych na Śląsku wygłosi P. Musioł. Ponieważ tego rodzaju impreza jest pierwszą w Tarn. Górach, warto, by ją zobaczyć. Jest ona równocześnie najlepszym dowodem obudzenia się Śląska do twórczej pracy kulturalnej i jego duchowych aspiracyj. Ceny wstępu bardzo niskie.

Walne Zebranie. Związku Legjonistów Polskich w Tarnowskich Górach odbędzie się w sobotę dnia 16 maja b. r. o godz. 7 wieczorem w lokalu Związku Strzeleckiego przy ul. Piastowskiej 8. Na powyższe zebranie przybędą delegaci Związku z Katowic, oraz zaproszeni goście. Ze względu na Walne Zebranie uprasza się wszystkich członków o punktualne przybycie, jako też o przyniesienie ze sobą swych legitymacji członkowskich. Porządek dzienny Walnego Zebrania zostanie wszystkim członkom doręczony.

Miasto Tarnowskie Góry pod każdym względem góruje. Okazała się konieczność wybudowania ustępu podziemnego. Otóż mamy taki ustęp na placu Wolności. Jeżeliby człowiek myślał, że dostęp do tego instytutu dozwolony mu jest o każdej porze dnia, to się czasem grubo może pomylić, bowiem często zdarza się, że ten tunel podziemny kilkakrotnie i to przez dłuższy czas dziennie jest publiczności niedostępny. Możeby tak Magistrat zechciał przed tem ustępem postawić tablicę, na której będą wyznaczone godziny urzędowania w jakim czasie można używać ustęp publiczny. W takim razie publiczność sobie wyznaczone godziny odpisze, albo ten, który ma dobrą pamięć zapamięta, bo inaczej, to czasem stać może się wielka katastrofa i to jeszcze przed pięknym budynkiem ustępu publicznego.

Parcele gruntowe a budownictwo. Popieranie budownictwa na Śląsku ma dla ogółu ludności niesłychanie ważne znaczenie. Na pierwszy plan wybija się w szczególności budowa domków i osiedli urzędniczych i robotniczych. Aby jednak poprzeć drobne budownictwo prywatne należy ludności dostarczyć odpowiednią ilość parcel budowlanych po umiarkowanej cenie i na dogodnych warunkach. Urzędy Ziemskie na Śląsku przeznaczyły na ten cel przy Tarnowskich Górach (10 minut od rynku) teren o obszarze około 50 hektarów na których już odmierzono z górą dwieście parcel budowlanych, specjalnie przeznaczonych na prywatne budownictwo o charakterze miasta — ogrodu. Obszary parcel od 1.000 m² wzwyż. Cena zależna od położenia i wartości gruntu od 1-2,50 zł za metr kwadratowy. Warunki spłaty są bardzo dogodne, gdyż potrzeba narazie 10% gotówki reszta na długoletnie spłaty.

W ten sposób nawet niezamożne osoby mogą dojść do własności parceli, a przy dalszym oszczędzaniu lub otrzymaniu dogodnych kredytów przystąpić do budowy własnego domku i założenia sadu. Bliższych wiadomości udziela Powiatowy Urząd Ziemski w Tarnowskich Górach (Gmach Sądu pokój 55).

Podziękowanie. Zarząd koła Związku Inwalidów Wojennych w Tarn. Górach poczuwa się do miłego obowiązku złożyć najserdeczniejsze podziękowanie mistrzowi rzeźniczemu Józefowi Ditrichowi i mistrzowi piekarskiemu Franciszkowi Kretschmerowi za chojne dary, złożone w dniu 1 maja br. dla najbiedniejszych członków naszej organizacji.

Komitet Niesienia Pomocy Bezrobotnym. Zabiegom p. Starosty Bocheńskiego. należy zawdzięczyć, że na tut. powiat zorganizowano Komitet Niesienia Pomocy Bezrobotnym. Dnia 4 maja br. o godz. 5-tej zaprosił p. Starosta przedstawicieli władz, ciężkiego przemysłu, kupiectwa, towarzystw społecznych, duchowieństwa itp. na posiedzenie w małej sali Domu Ludowego. Zagając posiedzenie zaapelował p. Starosta do poczucia obowiązku wszystkich warstw aby w jakikolwiek sposób dążyli do ulżenia doli naszym bezrobotnym, przyczem zilustrował ogólny plan działalności głównego komitetu w Katowicach. P. Dr. Olszewski przedstawiał zebranym szczegółowe zadanie komitetu powiatowego, oraz odczytał tak instrukcję jak i regulamin dot. działalności komitetu. Wdyskusji prawie wszyscy przedstawiciele zabierali głos, poczem zaproponował p. Starosta skład komitetu powiatowego jak następuje: naczelnik gminy p. Ziętek z Radzionkowa, p. Inspektor Szkolny Ranoszek. Dr. Szpil. lekarz powiatowy. Burmistrz Michatz, Nacz. Oddz. Drog. p. Inż. Pogorzelski, p. Dr. Hager. Dr. Potyka, Pułkownik Samborski. Ks. prałat Lewek, i Hr. Łazy Donnersmark. Następnie posiedzenie odbyło się dnia 6 maja o godz. 11-tej, na którem to ustalono linje wytyczne celem zrealizowania programu Powiatowego Zarządu Niesienia Pomocy Bezrobotnym.

Naśladowania godnym jest, że Dowódca tut. Garnizonu zobowiązał się przyjąć aż 40 dzieci od bezrobotnych do wyżywienia w kuchniach obydwuch pułków stacjonowanych w tut. miejscowości.

Administracja Spółki Brackiej zastąpiona przez p. Inspektora Gallusa udzieliła swej pomocy dla bezpłatnego drukowania odezw, odnośnego komitetu. Następne posiedzenie zostanie przez przewodniczącego wyznaczone.

Polecałoby się aby wszystkie instytucje prywatne, kupcy itp. w pierwszej linji zatrudniali w ich przedsiębiorstwach członków rodzin bezrobotnych. W ten sposób przyczynią się w znacznym stopniu do ulżenia doli nieszczęśliwych.

Porządek nabożeństw kościelnych

Od 10 maja do 17 maja 1931 r.

Niedziela o godz. 6,45 msza św. śpiewana; o godz. 8,30 w int. Sodalicji Marjańskiej uczni przy tutejszym gimn. męskim, o godz. 10 w intencję rodziny Kluge z powodu złotych god. małż. (niem.) o godz. 11,30 Parafjalna.

Poniedziałek o godz. 6 procesja i msza św. w kościele św. Anny za zmarł. rodziców Kozłowskich i Franciszki Kozłowskiej, o godz. 7 za zmarłą Teklę Siwiec i za nowożeńców Barteczko—Pielka.

Wtorek o godz. 6 procesja i msza św. w kościele św. Anny, o godz. 7 za d. śp. Józefy Smudy i Marji Istel (niem.)

Środa o godz. 6 procesja i msza św. w kościele św. Anny za zmarł. Józefa i Marja Skrzypulec, o godz. 7 za roczne dziecię Magdalena Tyczka (niem.)

Czwartek o godz. 6,45 za zmarłych z III Zakonu. o godz. 6,30 za d. śp. Franciszki Kozłowskiej i Jadwigi Korzusowej z róży P. Niedzielowej, o godz. 10 za żyjących z Matek Chrześcijańskich (niem.) o godz. 11,30 Nabożeństwo dla dzieci,

Piątek o godz. 6,15 za d. śp. Otonia Nowaka i rodziców z obu stron (niem.) o godz. 7 do pocieszenia Najśw. Marji Panny.

Sobota o godz. 6,15 za zmarłych synów Korbel i za zmarł. z rodz. Janoszkich, o godz. 7 do Matki Boskiej w pewnej int. (niem.)

Niedziela o godz. 6,45 za zmarł. Józefa Spałka i pokrew., o godz. 8,30 za zmarłych z Różańca, o godz. 10 do Boskiej Opatrzności za jedną rodzine, o godz. 11,30 Parafjalna.

Z pow. Tarn. Gór.

Repty Nowe. W dniu 17 maja br. o godz. 15-tej popołudniu w sali p. Golusa w Reptach Nowych odbędzie się próba dla chórów mieszanych Rept Nowych i Starych, Kozłowej Góry, Lasowic, Stary Tarnowici Tarnowskich Gór, Suchej Góry i Rojcy-Radzionków.

Repty Nowe. Uzupełniając ostatnią notatkę w Nowinach o obchodzie uroczystości Święta Narodowego 3-go Maja w Reptach Nowych zaznaczyć wypada, że po nabożeństwie nastąpił wymarsz ku pomnikowi powstańców gdzie złożyła Dyrekcja Państwowych Zakładów Wodociągowych w imieniu pracowników Szybu Staszyca dla poległych powstańców wspaniały wieniec. P. prof. Knosała wygłosił przed pomnikiem referat o znaczeniu Święta Narodowego oraz Konstytucji, poczem nastąpiła defilada związków którą prowadził p. Janus Jan. Po rozwiązaniu pochodu zaprosiła Dyrekcja Zakładów Wodociągowych wszystkich swoich pracowników na skromne śniadanie. Akademję która odbyła się popołudniu zagaił p. Prykowski. Zawdzięczając zabiegom pp. Macieja Jannsa, Kaczmarka i Wittka, uroczystość obchodu Święta Narodowego w Reptach Nowych wypadła ku najlepszemu zadowoleniu.

Lasowice. Staraniem miejscowego Komitetu P. W. i W. F. odbyły się w Lasowicach w dniu 3 maja br. lokalne zawody lekkoatletyczne, przy, udziale 28 zawodników. W poszczególnych konkurencjach osiągnięto następujące wyniki: A. Bieg okrężny na mniejwięcej 2000 m. (grupa starszych) 1 Kowolik Wilhelm 6,00 min. 2) Pasoń Paweł 6,11 min. 3) Kandziora Józef 6,20 min. B. Bieg okrężny na mniejwięcej 2000 m. (grupa młodszych) 1) Koloch Emil 6,46 min. 2) Kukliński Antoni 6,54 min. 3) Jędruś Jan 6,58 min. C. Bieg 100 m. 1) Koloch Emil 12,2 sek. 2) Miszuda August 12,4 sek. 3) Koloch Wilhelm 13,00 sek. D. Skok w dal. 1) Koloch Emil 5,10 2) Koloch Wilhelm 4,79 m. 3) Miszuda August 4,72 m. E. Skok w zwyż. 1) Kapuściok Alojzy 1,41 m. 2) Koloch Emil 1,41 m. 3) Miszuda August 1,38 m. F. Rzut granatem. 1) Kandziora August 67,6 m. 2) Koloch Wilhelm 63,95 m. 3) Koloch Emil 36,00 m. G. Strzelanie z flobertu. 1) Kowolik Antoni 33 ptk. na 36 możliwych 2) Kozioł Jan 31 ptk. 3) Kapuściok Alojzy 30 ptk. H. Strzelanie z wiatrówek (dla ogółu) 1) Kapuściok Alojzy, 2) Galbierz Jerzy, 3) Brol Rafał.

Zwycięzcom wręczono wartościowe nagrody. Nagroda dla najlepszego zawodnika w postaci wazonu zdobył Koloch Emil, uzyskując 48 pkt. na 60 możliwych. Zawody kierował bardzo sprawnie członek Miejscowego Komitetu P. W. i W. F., p. nauczyciel Wieszołek.

Z RADZIONKOWA

Związek Śl. Kół Śpiew. W dniu 10 maja br. o godz. 10-tej przed południem w sali p. Tyczki w Radzionkowie i to dla chórów męskich Radzionkowa, Nakła i Tarn. Gór i Suchej Góry, odbędzie się próba okręgowa. Próba dla chóru męskiego z Boruszowca ze względu na niedogodne warunki dojazdu odbędzie się w dniu 31 maja br. Powyższa próba odnosi się do pieśni okręgowej „Śpiewak Wita" Maszynskiego, oraz do pieśni mającej być śpiewanej na Rynku przed popisami na chór masowy p. t. „pieśn wojenna" Moniuszki.

Z SZARLEJA

3 Maj w Szarleju. Przebieg urostystości 3 Maja nazwać by można w roku bieżącym mniej dodatni niżeli w latach ubiegłych.

Złożyło się na to kilka powodów, o których jednak z pewnych względów musimy milczeć. Dnia 2 maja zwykłego capstrzyku nie było. 3 maja rano zebrały się towarzystwa oraz dziatwa miejscowych szkół na targowisku, skąd w karnych szeregach wyruszono na uroczyste nabożeństwo, w czasie którego kazanie okolicznościowe wygłosił ks. Kozłowski z Tarn. Gór. Po nabożeństwie ruszono z powrotem na targowisko, gdzie odpowiednie przemówienie wygłosił p. prof. gimn. Tyran Adam jun. Po południu odbyły się na boisku różne zawody sportowe a wieczorem w sali p. Kubańskiego uroczysta Akademja.

Przeniesienie biur Urzędu Okręgowego nastąpi w najbliższych dniach z dotychczasowego miejsca do lokalu Urzędu Pocztowego.

Uzupełnienie. W notatce z ostatniego numeru „Nowin" dotyczącej ukończenia kursów gosp. dom. pominięta została jedna z pań instruktorek nauczycielka p. Bajorkówna.

Wizytacja kościoła. W ubiegły czwartek odbyła się wizytacja kościoła szarlejskiego, przeprowadzona przez ks. Dziekana i senatora Brandysa z Michałkowic. Rano o godz. 9 odbyła się uroczysta Msza św. przy bardzo licznym udziale parafjan, poczem nastąpiła katechizacja dziatwy szkolnej. Popołudniu odbyła się na probostwie rewizja ksiąg kościelnych.

Z W. PIEKAR

Przebieg uroczystości 3 Maja był w W. Piekarach następujący: W godzinach przedpołudniowych zebrały się Towarzystwa przy szkole II skąd udano

się na uroczyste nabożeństwo do kościoła parafjalnego. Po nabożeństwie zebrały się towarzystwa na Placu Marjackim, gdzie przemówienie okolicznościowe wygłosił kierownik szkoły p. Zięba. Następnie udał się pochód przy dźwiękach marszów żałobnych na cmentarz pogrzebalny, gdzie na grobach poległych powstańców złożono wspaniały wieniec. Po południu odbyły się na miejsc. boisku zawody sportowe, wieczorem w sali p. Gruszki Akademja o bardzo bogatym programie.

Sobotnie nabożeństwo majowe nadawane będzie przez Radjo Katowickie.

Z życia Tow. gimn. Sokół. Tow. gimn. Sokół, które w ostatnim czasie znacznie upadło, poczyna się pod przewodnictwem obecnego prezesa, starego działacza narodowego p. Kota Ignacego, znów podnosić. W pochodzie uroczystości 3 Maja brała udział poważniejsza liczba druhów. Obecnie liczy tow. około 50 członków. Naczelnikiem jest druh Ryz Paweł, któremu pomaga dzielny i wybitny druh Józef Siwy, którego można uważać za duszę gniazda. Do poważniejszych druhów gniazda, oprócz zarządu i innych długoletnich druhów należą: Leon Świder, Jan Wróbel, Siedler, Saforz Antoni i Kubica Jan. W ostatnim czasie utworzyło tut. gniazdo I. sekcję sportową mianowicie sekcję szczepiórniaka. Właśnie ta sekcja przyczyniła się do upiększenia uroczystości narodowej w dniu 3 Maja wspaniałą grą na boisku przeciwko Stow. Młodziczy Polskiej. Chociaż gra była bardzo interesująca, to jednakowoż ani Sokołowi ani Stow. Młodzieży Polskiej nie przyniosła palmy zwycięstwa gdyż zakończyła się remisowo 3—3. Tut. gniazdo zamierza wstąpić gremjalnie do Przysp. Wojsk. gdyż tem samem osiągnie możliwość używania wszelkich sprzętów do lekkoatletyki, które posiada Przysp. Wojskowe. Zamiary Tow. gimn. Sokół należy powitać. O ile tut. gniazdo tą drogą dalej postąpi i nie będzie dawało posłuchu zabiegom partyjnictwa, nie zważając na to z jakiej strony będą przychodziły, to rozwój tut. gniazda jest zapewniony.

Dur brzuszny. Dur brzuszny jeszcze nie wygasł w W. Piekarach, W czasie od 1 kwietnia zanotowano znowu 4 wypadki, z tych 2 w ostatnich dniach. Ofiary przewieziono do szpitala powiatowego.

Wizytacja kościoła. W środę dnia 6 bm. przeprowadził ks. dziekan Brandys z Michałkowic wizytację kościoła. Przed południem odbyła się w kościele parafjalnym Msza św. i egzaminowanie dzieci szkolnych z religji.

KĄCIK ESPERANTA.

Rozwiązanie zadania 10: „23. kongres esperancki odbędzie się po trzech miesiącach w Krakowie. Zejdzie się wielu esperantystów z całego świata i będą mówili jednym językiem międzynarodowym. Chciałbym być pomiędzy nimi!"

— — —

Światowe kongresy esperanckie odbywające się co rok w innym kraju, są wyrazem stale, choć nie żywiołowo, to tem solidniej i skonsolidowanie rozrastającej żywotności ruchu esperanckiego torującego sobie drogę wśród trudności, wynikających z obojętności ogółu i uprzedzeń panujących u czynników w pierwszym rzędzie powołanych do zastosowania na szeroką skalę wypróbowanego już języka międzynarodowego.

Zastąpionych na kongresie jest kilkadziesiąt narodowości, zaś język kongresowy jest tylko jeden: Esperanto. Sprawnie toczą się w nim konferencje ludzi kierujących ruchem, swobodnie porozumiewają się uczestnicy kongresu różnych narodowości i ras. Ani śladu o jakimś może dialekcie w Esperancie, gdyż „Fundamenta Gramatiko" wszystkich jednakowo obowiązuje. To jest rękojmią zdrowego rozwoju języka. Czas racjonalizacji w którym żyjemy, i strudzona praca esperantystów zrobią swoje dla osiągnięcia wymierzonego celu. Wprowadzenie neutralnego języka pomocniczego do użytku międzynarodowego!

Serję kącików Esperanta, w których omawialiśmy ważniejsze prawidła z budowy języka, zamykamy niniejszem. Bliższych informacji o Esp. udziela Kółko Esperantystów „Konkordo" T. Góry, Tylna 1 I.

RADJO (Katowice).

Niedziela 10 maja 1931.

10.00 Nabożeństwo Pontyfikalne przed Bazyliką Wileńską, z kazaniem Ks. Biskupa Przeździeckiego.
12.00—12.30 Przemówienie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z Zamku Królewskiego w Warszawie z okazji tygodnia Czerwonego Krzyża.
12.30—14.00 Poranek symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej.
14.20—14.30 Muzyka (P. R. Wilno).
14.50—15.00 Muzyka (P. R. Wilno).
15.20—15.40 Muzyka (P. R. Wilno).
16.30—16.40 Intermezzo muzyczne.
16.55—17.05 Intermezzo muzyczne.
17.40—19.00 Koncert popularny Reprezentacyjnej Orkiestry Policji Państwowej w Warszawie.
19.00—19.25 „Bery i bojki śląskie" — Karlik z Kocyndra — (Prof. St. Ligoń).
20.30—20.50 Koncert popularny (P. R. Warszawa).
21.05—21.30 Dalszy ciąg koncertu (P. R. Warszawa.)
23.00—24.00 Muzyka lekka i taneczna (P. R. Warsz.)

Poniedziałek 11 maja 1931.

12.10—13.10 Koncert z płyt gramofonowych.
14.50—15.15 Koncert z płyt gramofonowych.
16.45—17.15 Koncert z płyt gramofonowych.
17.45—18.45 Muzyka lekka (P. R. Warszawa.)
20.15—20.30 Odczyt muzyczny (P. R. Warszaza).
20.30—22.00 Koncert międzynarodowy z Belgradu.
22.15—22.35 Intermezzo muzyczne.
23.00—24.00 Muzyka lekka i taneczna (P. R. Warsz.)

Wtorek 12 maja 1931.

12.10—13.10 Koncert z płyt gramofonowych.
14.50—15.15 Koncert z płyt gramofonowych.
16.45—17.45 Koncert z płyt gramofonowych.
19.50—22.45 Transmisja z Teatru Wielkiego w Warszawie, „Opowieści Hoffmana" — opera J. Offenbacha.
23.10—24.00 Muzyka lekka i taneczna (P. R. Warsz.)

Środa 13 maja 1931.

12.10—1.310 Koncert z płyt gramofonowych.
14.35—15.15 Koncert z płyt gramofonowych.
16.15—17.45 Koncert z płyt gramofonowych.
17.45—18.45 Koncert popularny (P. R. Warszawa.)
20.30—21.15 Muzyka lekka (P. R. Warszawa),
21.30—22.00 F. Mendelssohn - Bartholdy: Kwartet smyczkowy Es-dur op. 12 (P. R. Warszawa).
22.00—23.00 Koncert z płyt gramofonowych.

HUMOR

Bomba

Dwuch gości rozmawia w restauracji.
— Słyszał pan? Kanarkiewicz wyciągnął kopyta.
— Kanarkiewicz? Przecież on wcale nie chorował. co się z nim stało?
— Zginął od bomby.
— W jaki sposób?
— Wypił jednego wieczoru o jedną bombę piwa za dużo, nastąpił paraliż, no i umarł....

Nowa służąca

Kolasińscy przyjęli nową służącą. Pierwszego dnia po obiedzie Kolasiński powiada do niej:
— Marysiu, jeżeli zadzwonią, proszę powiedzieć że mnie niema w domu.

Zabezpieczenie

W W. Piekarach wybuchła epidemja tyfusu brzusznego. W pewnem towarzystwie wywiązała się na ten temat następująca rozmowa:
— Czy pani zabezpieczyła się już przeciwko epidemji?
— Ależ oczywiście.
— W jaki sposób?
— Namówiłam męża, aby zrobił testament.

Redaktor naczelny: Gruszka Winfryd, Tarn. Góry.
Redaktor odpowiedzialny: Franciszek Kaczmarek. Tarnowskie Góry.
Redaktor odpowiedzialny na W. Piekary i Szarlej: Jan Hanszla. W. Piekary.
Druk.: DRUKARNIA POLSKA. TARN. GÓRY

Drogerja „pod Bocianem,
WŁADYSŁAW SZULGIT

Tarnowskie Góry, ul. Krakowska 17

Telefon 72.

POLECA PO CENACH NISKICH:

Pokosty — farby — lakiery — pendzle!

Skuteczne środki trujące na myszy i szczury!

Mortëina tępi skutecznie szwaby, rusy i wszelkie robactwo. — „Mola“ niszczy mole i wszelkie owady pod gwarancją. — „Wywabi“ czyści wszelkie plamy.

Mój dom jest moją twierdzą!

Mówi przysłowie angielskie:

gdzie jesteś lepiej zabezpieczony na starość, jak nie we własnym domu?

Do osiągnięcia tego celu dopomożemy Ci przez udzielenie długoterminowej

pożyczki amortyzacyjnej po 4%.

Żądajcie naszych prospektów.

ŚLĄSKI ZWIĄZEK KREDYTOWY

TARNOWSKIE-GÓRY, RYNEK 10.

Hotel pod Lipami

Telef. 1124. — Tarnowskie Góry — Rynek 13.
Właściciel: JULJUSZ KAPUŚCIOK.

Dobrze pielęgnowane piwa tyskie.

OBIADY I KOLACJE

Bufet zaopatrzony w zimne i gorące zakąski.

PRZYSTANEK AUTOBUSÓW.
w kier. Katowic, Woźnik i Bytomia.

W Redakcji i Administracji „Nowin“

Tarn. Góry, Rynek 13, — nr. telef. 1034

urządzona została

poradnia prawna
oraz
poradnia podatkowa.

Wykonuje się wszystkie wnioski do władz, urzędów, przetłumaczenia, reklamacje podatkowe itp. dla abonentów Tygodnika „Nowiny“ i to bezpłatnie.

Wykonujemy również druki wszelkiego rodzaju w jednym i więcej kolorach tanio i szybko.

Dostarczamy maszyny do pisania i liczenia, pieczątki wszelkiego rodzaju, przybory kancelaryjne i szkolne, papier do pakow. po cenach konkurencyjnych.

Prosimy się przekonać!

Poradnia prawna i podatkowa czynna tylko w czwartek od 9-tej do 11-tej, w sobotę od 15-tej do 18-tej godziny.

Wykonanie druków dla abonentów po cenach ulgowych.

---

1 Gramafon
z 50 płytami
i 1 rower
3/4 wysoki dla chłopca, tanio do sprzedania.
Informacje w redakcji „Nowin“.

Jedyn dobrze otrzymany
wózek dziecinny
poszukuję.
Zgłoszenia w Redakcji Nowin pod wózek M. K.

FERMA DROBIU
poleca świeże:
jaja kur rasy zielonóżki,
„ indyków,
„ kaczek rasy Kaki Kampell.

Kaczki Kaki Kampell znoszą rocznie 300—350 jaj. Wymagają mniej niż połowę pracy od kur. Jaja ich w smaku przewyższają jaja kurze.

Zgłoszenia przyjmuje: Skład Kolon. J. MISCH, Tarn. Góry, ul. Krakowska 12.

Za długi mojej żony Jadwigi z domu Walter nie odpowiadam.
Tarn. Góry, 9. V. 31 r.
Piec Sylwester.

KINO „NOWOŚCI“
TARNOWSKIE GÓRY.

Od piątku do poniedziałku:
RAMON NOWARRO
w swoim wspaniałym filmie p. t.

SKRZYDŁATA FLOTA

Film, który zachwyci i oczaruje wszystkich.

W dalszej obsadzie:
ANITA PAGE, RALPH GRAVES.

Dla młodzieży dozwolony.

ARCYWESOŁY NADPROGRAM FILMU DŹWIĘKOWEGO.

Początek seansów w dnie powszednie od godz. 6,15 i 8-mej. — W niedziele i święta od godz. 4, 6 i 8-mej.

Miejsce Wycieczkowe
Restauracja Golus Jan, Repty Nowe.

Ogród koncertowy - Sala do tańca - Billard.

W KAŻDĄ NIEDZIELĘ KONCERT.

Dobrze pielęgnowane **Piwa Tyskie.**

Znakomite wina. -- Pierwszorzędne koniaki i likiery. -- Bufet obficie zaopatrzony. -- kuchnia czynna do godz. 24-tej. -- Zakąski.

Obsługa sumienna i rzetelna.

Ceny przystępne.

Lazarus Moeller
Tow. z ogr. odp.

TARNOWSKIE GÓRY-FILJA SZARLEJ

tartak parowy i heblarnia

STAŁY SKŁAD

Rok Założ. 1850.

belek, krokwi, bocznych desek nielamowanych, szalówek, desek do wykładania, materjałów budowlanych, okrąglaków i półokrąglaków, materjałów stolarskich w wszelkich rozmiarach, listw przyściennych oraz drzewa liściastego każdego rodzaju

Rok Założ. 1850.

Telefon Tarn.-Góry 25 i 36 — Telefon Szarlej 122.

Kolektura Polskiej Państwowej Loterji Klasowej Nr. 500

Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu
w Tarnowskich Górach

uprzejmie zawiadamia swoich P. T. Klijentow, że

Losy do I. Klasy 23-tej Loterji

są już do nabycia:

w Oddziale miejskim

przy ul. Krakowskiej Nr. 12, oraz w gmachu Starostwa, pokój Nr. 20.

Ceny losów:
ćwierć losu 10 zł., pół losu 20 zł., cały los 40 złotych.

Ciągnienie I. Klasy 19 i 20 maja b. r.

Główna wygrana
w szczęśliwym wypadku

1.000.000 zł.

Połowa losów musi wygrać!

Polska Państwowa Loterja Klasowa daje wszystkim najlepszą sposobność, w obecnych czasach kryzysu gospodarczego, wzbogacenia się i zapewnienia sobie i rodzinie dostatniego bytu i spokojnej starości!

Nie trać więc nadziei i stwórz sobie lepsze jutro! — Szczęście i dobrobyt osiągnąć możesz — tylko za cenę 10 zł. Z powodu ograniczonej ilości losów, uprasza się o rychłe zamawianie takowych osobiście lub pisemnie. — W ostatnim wypadku losy zostaną odwrotną pocztą przesłane z dołączeniem blankietu PKO. za pomocą którego można należność wpłacić w każdym urzędzie pocztowym.

Okaż pomoc bezrobotnym
złóż co możesz na Konto Poczt. Kasy Oszcz. Nr. 307795.

Najlepsze i najtańsze Meble dostarcza jedynie Fa. Bracia Majowscy TARN. GÓRY, Rynek nr. 13.